

## Seernes redaktør: Beretning for perioden 1. januar – 31. december 2021

---

Hermed fremsendes beretning fra seernes redaktør til TV 2s bestyrelse. Beretningen gør i hovedtræk rede for:

1. Principielle og væsentlige temaer
2. Pressenævnskendelser vedrørende TV 2
3. Udsnit af øvrige sager indbragt for seernes redaktør.

### Opsummering:

Set fra seernes redaktørs stol har 2021 været et år med flere væsentlige klagesager. Journalistisk og medieetisk var den såkaldte 'Grønlandssag' årets alvorligste med mulige politiske implikationer.

En anden alvorlig sag var klagen i forbindelse med beskyldninger mod Christgau Kaffe for påstået nazistiske forbindelser under 2. verdenskrig – en sag, som også medførte beklagelse og dementi fra TV 2.

Dækningen af sagen om børn og mødre med dansk tilknytning i al-Hol- og al-Roj-fangelejrene i Syrien udløste også flere klager, som i to tilfælde førte til medhold og rettelser på henholdsvis seernes redaktørs side for fejl og rettelser samt på TV2.DK.

Højesteret afsagde i september to mediejuridisk væsentlige kendelser, da retten pålagde TV 2 at udlevere råoptagelserne til dokumentaren 'Plejhjemmene bag facaden' og samtidig kendte den manglende sløring af en demensramt hovedperson ulovlig. Kendelserne kan få vidtrækkende konsekvenser for TV 2 og andre medier.

Til gengæld fyldte TV 2s #metoo-sager samt dækningen af kommunal- og regionsvalgene i november samlet set forholdsvis beskedent i strømmen af klager. Det samme gjaldt til dels også den fortsatte dækning af Covid 19-pandemien, hvor mængden af kritiske henvendelser også må betegnes som beskedent, når man tager pandemiens omfang og konsekvenser for borgerne i betragtning.

Seernes redaktør modtog i årets løb knap 7.200 henvendelser - mange af dem med spørgsmål, kommentarer og kritik, som i nogle tilfælde udløste medhold til klagerne – i to sager som oven for nævnt i form af beklagelse og dementi. Antallet af henvendelser til seernes redaktør er steget støt gennem årene, men faldt i 2021 med omkring 1.000 i forhold til 2020.

Otte klagesager blev i 2021 færdigbehandlet ved Pressenævnet. I en sag udtalte nævnet kritik af TV 2, mens de resterende syv sager endte uden kritik. Der er således tale om en stigning i forhold til 2020, hvor Pressenævnet traf afgørelse i fem sager mod TV 2, som alle endte uden kritik.

Min samlede konklusion er, at 2021 set i forhold til 2020 var et år med enkelte tunge klagesager. Covid 19-pandemien har dog – målt over året – stadig været den største journalistisk udfordring, og her har dækningen efter min opfattelse kørt på et tilfredsstillende niveau. Det samme gælder TV 2s dækning af kommunal- og regionsvalg, der som nævnt ovenfor ikke har medført klager i nævneværdigt omfang.

## 1. Principielle og væsentlige temaer

### Grønlandssagen

Årets tungeste og for TV 2 alvorligste medieetiske sag var den såkaldte 'Grønlandssag'.

Sagen startede langfredag 2. april 2021, da TV 2 offentliggjorde artiklen 'Bejleren til at blive Grønlands nye leder undlod at erklære sig inhabil i to sager' på TV2.DK. Offentliggørelsen skete kun fire dage før valget til Grønlands folkevalgte forsamling, og var dermed en politisk sprængfarlig sag, som kunne have påvirket valget.

Artiklen byggede på en række udokumenterede påstande i et 11 sider langt notat, som TV 2 havde modtaget fra en fortrolig kilde i forbindelse med journalistisk research forud for valget. Påstandene blev imidlertid ikke faktatjekket på afgørende punkter, og artiklens hovedperson, nuværende landsstyreformand Múte B. Egede blev ikke forelagt de graverende beskyldninger inden offentliggørelsen, så han kunne svare for sig.

TV 2 valgte at rette artiklen og tilføje en udtalelse fra Múte B. Egede knap fire timer efter offentliggørelsen 2. april. To dage senere – 4. april - blev den helt fjernet fra TV2.DK og erstattet af en ny artikel med overskriften 'Grønlandsk politiker afviser anklager'.

7. april valgte TV 2 endvidere at offentliggøre et dementi og en beklagelse på TV2.DK samt under seernes redaktørs rubrik for fejl og rettelser på SR.TV2.DK.

I beklagelsen hed det blandt andet, at "TV 2 mener, at det var en fejl at bringe artiklen, for vi havde ikke dokumentation til at underbygge artiklens påstand om mulig inhabilitet. Det er samtidig en åbenlys fejl, at artiklen ikke blev fremlagt for Egede til kommentar. Artiklen levede dermed ikke op til TV 2s vanlige kvalitetskontrol."

Trods dementi og beklagelse blussede debatten om sagen op igen i juni, da Ekstra Bladet offentliggjorde artiklen 'Afløsning: TV 2-boss stod bag falsk valgbombe' med henvisning til den redaktionschef, som havde modtaget tippet fra den fortrolige kilde og dermed havde det overordnede redaktionelle ansvar i sagen.

Sagen eskalerede med flere artikler i medierne i de følgende uger, hvor den ansvarlige redaktionschef som konsekvens af sagen stoppede på TV 2.

På den baggrund opfordrede TV 2s nyhedsdirektør 17. juni 2021 seernes redaktør til at undersøge sagen med henblik på en uafhængig afdækning af det redaktionelle forløb.

Som led i sagen anmodede Kulturministeren 6. juli 2021 TV 2s bestyrelsesformand om en redegørelse for sagen om den fejlagtige artikel på tv2.dk om Múte B. Egede 2. april 2021.

I redegørelsen, som blev fremsendt til kulturministeren to dage senere, 8. juli 2021, beklagede bestyrelsesformanden sagen om den fejlagtige artikel, hvor TV 2 ikke havde gjort sit journalistiske arbejde godt nok.

Det blev i bestyrelsesformandens redegørelse konstateret, at TV 2s undersøgelser havde konkluderet, at menneskelige fejl og flere på hinanden følgende misforståelser førte til, at artiklen reelt ikke blev endeligt godkendt før publicering, og at den dermed ikke blev kvalitetssikret i henhold til TV 2s faste, redaktionelle procedurer.

Redegørelsen henviste desuden til, at seernes redaktør var i færd med at undersøge sagen, idet det blev understreget, at seernes redaktør ikke udtaler sig på TV 2s vegne, men som en uafhængig instans med indsigt i journalistik og redaktionel praksis – som en seernes ombudsmand – og at jeg havde frie rammer til at afgøre, hvad jeg fandt relevant at inddrage i min undersøgelse.

Det var et vilkår for seernes redaktørs undersøgelse, at TV 2 ikke ønskede at oplyse, hvem der var kilde til notatet og det såkaldte "journalistbrief". For at opretholde kildebeskyttelsen fik jeg derfor udleveret materialet i sagen i anonymiseret form, således at passager, der kunne identificere kilden, var streget over.

Samtidig valgte jeg helt bevidst ikke at faktatjekke påstandene i det 11 sider lange notat. Efter min opfattelse lå det uden for undersøgelsens rammer i en sag, hvor TV 2 har valgt at dementere og beklage artiklens udokumenterede påstande.

Som led i undersøgelsen gennemførte jeg i perioden 25. juni til 11. august 2021 samtaler med 21 personer med tilknytning til sagen samt en række uformelle samtaler med ansatte og chefer med en mere perifer rolle i forhold til forløbet.

På den baggrund konkluderede jeg i min rapport 25. august 2021, at redaktionschefen, som satte historien i gang, havde et afgørende ansvar for, at artiklen, som blev udgivet 2. april 2021, ikke blev stoppet inden udgivelsen.

Det ændrede dog ikke på, at der også påhvilede journalisten og den vagthavende redaktør på TV2.DK et betydeligt ansvar for, at de ikke sørgede for at faktatjekke de belastende påstande i notatet og heller ikke forelagde dem for Múte B. Egede, så han kunne kommentere dem inden udgivelsen.

Det burde også have fremgået, at påstandene i artiklen baserede sig på et tip fra en fortrolig kilde, når der ikke var tale om validerede oplysninger fra navngivne kilder.

Til gengæld fandt jeg ikke anledning til at rette kritik mod TV 2 for at give sig i kast med at undersøge påstandene i notatet.

Inhabilitet, korruption og tætte relationer var i året op til valget genstand for en bred samfundsdebat i Grønland. Uanset den fortrolige kildes eventuelle motiv var emnet derfor journalistisk og samfundsmæssigt relevant – også i forbindelse med dækningen af valget.

Artiklen skulle dog aldrig være udgivet, da påstandene i det fortrolige notat ikke blev faktatjekket, og Múte B. Egede ikke fik mulighed for at kommentere beskyldningerne inden udgivelsen. Det var den afgørende fejl.

Som konsekvens af sagen har TV 2 Nyhederne med afdelingens presseetiske rådgiver og TV 2 Jura sat internt fokus på presseetik, dilemmaer og regler, ligesom man har skærpet opmærksomheden på den daglige chefvagts rolle, således at vedkommende altid skal inddrages i tvivlsspørgsmål.

Desuden har TV 2 Nyhederne besluttet at sikre, at det fremover vil være helt tydeligt, hvilket ansvar chefer med en særopgave har - som eksempelvis i denne sag med en redaktionschef med overordnet ansvar for planlægning og dækning af valget i Grønland.

I kølvandet på sagen har TV 2 Nyhedernes ledelse endvidere haft møder med TV2.DK's redaktion og indskærpet TV 2s regler og arbejdsgange. Herunder også, at ingen medarbejdere skal føle sig pressede til at udgive en historie, de ikke tror på.

Umiddelbart inden udgivelsen orienterede jeg telefonisk landsstyreformand Múte B. Egede om de resultater, jeg var nået frem til, samtidig med at han fik rapporten fremsendt på mail.

Jeg forklarede landsstyreformanden, at TV 2 har faste procedurer for kvalitetssikring med klar ansvarsfordeling, ligesom redaktionen arbejder under et etisk regelsæt i form af de 'Vejledende regler for god presseskik' og TV 2s etiske retningslinjer.

Reglerne var ikke overholdt, og efter min opfattelse var artiklen derfor i strid med såvel Pressenævnets som TV 2s egne regler på området.

Jeg tilføjede, at jeg i min undersøgelse ikke har fundet belæg for, at TV 2 eller dets medarbejdere skulle have stået i ledtog med kilden.

Min samlede konklusion var derfor, at sagen skyldtes menneskelige fejl og tilfældige sammenfald, og jeg kunne på den baggrund fuldt ud tilslutte mig TV 2s dementi og beklagelse.

Rapporten kan læses her: <https://sr.tv2.dk/media/vx5bahr5/2021-seernes-redaktoer-rapport-om-groenlandssagen.pdf> ”

## **#Metoo på TV 2**

Mens TV 2s #metoo-sager og afskedigelsen af Jens Gaardbo og Jes Dorph-Petersen vakte stor opsigt og debat i både etablerede medier og på Facebook, gav sagen mindre genlyd i TV 2s og seernes redaktørs mailboks.

Selv om beslutningen om at droppe Jes Dorph-Petersen som vært på Go' aften Live blev en af årets større sager med over 100 mails til seernes redaktør, så var det et relativt beskedent antal henvendelser i forhold til de mange kritiske kommentarer på Facebook, hvor en støttegruppe til fordel for de to værter på et tidspunkt samlede over 40.000 følgere.

Interne personaleforhold falder imidlertid uden for seernes redaktørs ansvarsområde, og i mine svar understregede jeg derfor, at selv om jeg havde forståelse for, at det var et spørgsmål, som optog mange af TV 2s seere, så havde jeg ingen bemærkninger til sagen, som for TV 2s vedkommende også er omfattet af lovgivningen om persondataskyttelse.

Min rolle begrænsede sig derfor til at kvittere for modtagelsen og sende henvendelserne videre til orientering for TV 2s direktion.

Blandt henvendelserne var også flere anmodninger om aktindsigt i sagen. De blev afvist af med henvisning til, at TV 2 i henhold til bekendtgørelse nr. 1568 af 16. december 2013 er undtaget fra aktindsigt efter lov om offentlighed i forvaltningen.

#Metoo-debatten har i årets løb lejlighedsvis givet sig udslag i kritiske bemærkninger blandt andet til kvindelige værter påklædning, der af nogle seere blev opfattet som udfordrende "i disse ligestillingstider", som det blev formuleret i en mail. Kritikken har i flere tilfælde også drejet sig om kvindelige nyhedsværter højhælede sko.

Dokumentaren 'MeToo: Sexisme bag skærmen', som blev sendt på Discovery+ 29. november 2021 udløste op mod 100 henvendelser til TV 2 og seernes redaktør, en væsentlig del af dem med kritik af, at udsendelsen ikke blev sendt på TV 2.

Efterfølgende modtog TV 2 og seernes redaktør et mindre antal kritiske kommentarer til oplysninger i Ekstra Bladet og efterfølgende andre medier om, at en kvindelig nyhedsvært på TV 2 havde erkendt at have haft et forhold til en mandlig praktikant.

I begge tilfælde er der kvitteret for modtagelsen med et standardsvar, da det drejer sig om spørgsmål, som ligger uden for seernes redaktørs ansvarsområde.

For TV 2s moderatorer på Nyhedernes sider på Facebook blev afskedigelsen af Jes Dorph-Petersen og den generelle #metoo-debat nogle af de sager, som gav mest arbejde i 2021.

En særlig udfordring drejede sig om, hvordan man bedst kunne beskytte de nuværende og tidligere TV 2-medarbejdere, som medvirkede i dokumentaren på Discovery+ i november.

### **Fortsat interesse for Covid-19 og mink**

TV 2s seere udviste også i 2021 stor interesse for dækningen af Covid 19 og herunder også den politiske beslutning om aflivning af samtlige mink i Danmark.

Et tilbagevendende kritikpunkt var TV 2 Nyhederne og NEWS's anvendelse af billeder af næse- og svælgtest samt vaccinstik mod Covid-19.

"Jeg har længe undret mig, og nu kommer det igen. Hver gang der er et indlæg omkring Corona vaccination, skal der vises indslag med klip/billeder for en, der bliver vaccineret [...] Hvad er det, NEWS ønsker at vise eller mener, vi ikke forstår", hed det i en af de over 100 mails, TV 2 og seernes redaktør modtog om dette spørgsmål i løbet af året.

I flere af mine svar erkendte jeg, at man til tider kan undre sig over, at journalister ikke er mere opfindsomme, eftersom mange seere har rettet kritik mod billeder af enten vaccinstik eller coronatest. Henvendelserne blev sammen med mine svar sendt videre til Nyhedsafdelingen, uden at det tilsyneladende har givet anledning til ændring i praksis.

I et indslag om, at Statens Serum Institut har ændret instruks til, hvordan man skal vaccinere korrekt, tjente billedsiden imidlertid som dokumentation, og så var det naturligvis relevant at vise, hvordan det skal gøres, hvilket også fremgik af mit svar.

Flere seere har i årets løb kritiseret TV 2 for at give taletid til Covid-19- og vaccineskeptikere i både Nyhederne, på TV 2 NEWS og i Go' aften Live.

I klager af den karakter har jeg i mine svar understreget, at TV 2 som offentligt ejet medievirksomhed har til opgave at sikre en bred dækning af det danske samfund, og at det er en demokratisk ret i Danmark at kunne forsamles frit og give udtryk for sine holdninger, og at det også gælder for borgere, som er utilfredse med regeringens covid-19-politik.

Det er samtidig klart, at demonstranter selvfølgelig skal interviewes med samme kritiske tilgang som bruges over for andre, som medvirker i TV 2s indslag og artikler, og nok så væsentligt at fakta skal være i orden.

En læser på TV2.DK fik i marts medhold i, at det var en fejl at omtale en ekspert som "virolog", da hans fagområde koncentrerer sig om at udarbejde matematiske modeller inden for epidemiologi. Redaktionen valgte derfor at rette den pågældendes titel til "lektor".

I en anden henvendelse om samme ekspert afviste jeg til gengæld, at det ville give mening at bede den pågældende "om at føre sandhedsbevis for nogle matematisk beregnede prognoser for, hvad der kunne være sket, hvis regeringen havde lempet restriktionerne."

"Hans opgave som ekspert i matematisk epidemiologi er primært at forklare – og ikke forsvare - hvordan en epidemi kan udvikle sig under bestemte forhold", skrev jeg i mit svar, hvor jeg tilføjede, at "politikerne må stå på mål for de beslutninger, de træffer."

Flere seere har i årets løb klaget over, at TV 2 Nyhederne og TV 2 NEWS nærmest har fastslået som et faktum, at det var ulovligt, da regeringen beordrede samtlige mink i Danmark aflivet.

Sagen førte til interne drøftelser, hvor jeg påpegede, at det fremgår af kommissoriet for granskningskommissionen, at en af dens opgaver er at afklare netop spørgsmålet om, hvorvidt der var hjemmel i lovgivningen eller ej til aflivning af mink i Danmark, da beslutningen blev truffet.

TV 2 Nyhedernes politiske redaktion valgte derefter, at det vil være mest korrekt at sige, at "ifølge regeringen var der ikke lovhjemmel, da den traf beslutningen om at aflive alle mink, og da myndighederne sendte det første brev ud til minkavlerne."

I et svar i november skrev jeg derfor, at jeg havde drøftet spørgsmålet med TV 2 Nyhederne, som er enige i, at det burde have fremgået, at det er "ifølge regeringen", at der ikke var lovhjemmel.

### **Kritik af dækningen af Syrien-børnene**

En række seere og læsere klagede i marts 2021 til TV 2 og seernes redaktør over dækningen af sagen om børn og mødre med dansk tilknytning i al-Hol- og al-Roj-fangelejrene i Syrien. Efter de pågældendes opfattelse var TV 2s dækning tendentiøs og præget af sympati for børnene og deres mødre.

En seer skrev i sin klage til seernes redaktør, at dækningen "lugter lidt meget af", at TV 2 NEWS har et "politisk sigte på venstrefløjen", mens en anden ifølge eget udsagn "blev lamslået over den massive manipulation, jeg oplevede, Nyhederne udøvede".

"Det virkede, som om TV2 havde besluttet sig for at sætte massivt ind for at påvirke befolkningen/seerne i én bestemt retning: Sympati for børnene i Syrien", skrev hun i sin klage.

En anden seer undrede sig over, at TV 2 ikke spurgte mere ind til de sager, hvor mødrene ikke havde dansk statsborgerskab, mens endnu en ønskede svar på, hvorfor TV 2 ikke stillede spørgsmål til, hvorfor Danmark skal "tage potentielle terrorister hjem".

I et svar til en af seerne oplyste jeg, at nyhedsledelsen havde skrevet i et svar til mig, at TV 2 skulle være meget opmærksomme på at holde balancen i det her spørgsmål, "hvor der er ved at gå lidt kampagne i den fra flere mediers side", som det blev formuleret.

"Vi har ingen holdning til spørgsmålet, og vi skal sikre, at vi både hører argumenter for og imod. Vi indskærper det over redaktørerne", hed det således i TV 2 Nyhedernes svar.

Udlægningen af en meningsmåling, som TV 2 Nyhederne havde foretaget om spørgsmålet i det socialdemokratiske bagland, førte også til kritik. Historien blev offentliggjort i Nyhederne, på NEWS og på TV2.DK.

Overskriften på en af artiklerne lød, at "Store dele af S-baglandet vil nu have Syrien-børn hjem til Danmark".

Tallene dækkede over, at TV 2 havde spurgt 1.038 socialdemokratiske partiforeningsformænd, borgmestre og byrådsmedlemmer, og af de 172 personer, der havde svaret, ønskede 40 procent at få børnene bragt til Danmark.

"Med andre ord cirka 70 personer ud af 1.038 eller under 7% af de adspurgte. Det er en meget tvivlsom konklusion, at det er "store dele", hed det i klagen.

"Meget få har svaret, og af dem, der har svaret, er det så også et mindretal. Man kunne måske endda antage, at dem, der ikke har svaret, nok ikke ser det som vigtigt at få disse børn til Danmark", hed det med tilføjelsen, at "det er en af de sager, hvor TV 2 leverer partsindlæg/forsøger at påvirke i en bestemt retning", tilføjede klageren.

I mit svar skrev jeg, at jeg havde forelagt klagen for TV 2s nyhedsdirektør samt souschefen i Nyhedsafdelingen, og at de var enige i, at det burde have fremgået klart af såvel indslag som artikler, at der var tale om 40 procent af de 172 respondenter i rundspørgen – og altså ikke samtlige 1.038 adspurgte.

"Ligeledes var det en fejl, når der i en overskrift på forsiden af TV2.DK stod, at "store dele" af baglandet hos S ønskede de pågældende børn bragt til Danmark, der skulle kun have stået "dele" af S-baglandet", skrev jeg i mit svar.

Klagen førte 31. marts 2021 også til en beklagelse på [sr.tv2.dk](http://sr.tv2.dk):

”TV 2 Nyhederne bragte 14. marts 2021 flere indslag og artikler om en rundspørge, TV 2 har foretaget blandt Socialdemokratiets borgmestre, byrådsmedlemmer og partiforeningsformænd.

TV 2 havde spurgt 1.038 personer i det socialdemokratiske bagland om deres holdning, og af dem svarede 40 procent af de 172 respondenter, at børnene skal hentes til Danmark.

Det var derfor ikke korrekt, da det i oplæg til indslag i 18 og 19 Nyhederne hed, at det var 40 procent af de ”adspurgte”, som havde svaret, at de ønskede børnene til Danmark. Ordvalget gik igen i en oversigtsartikel på TV2.DK den 23. marts, men også her havde det korrekte været, at det var 40 procent af ”respondenterne”.

Tilsvarende var det ikke korrekt, da det i en overskrift på forsiden af TV2.DK 14. marts hed, at ”store” dele af S-baglandet ville have børnene hjem fra de kurdisk kontrollerede lejre i Syrien. Det korrekte var, at dele af S-baglandet ønsker børnene hjem.

TV 2 beklager fejlene.”

Andre klager drejede sig om artiklen ”Flertal af danskerne mener, at Syrien-børn skal til Danmark” på TV2.DK 30. marts 2021.

I underrubrikken hed det, at ”en tredjedel af de adspurgte mener, at både børn og mødre bør hentes til Danmark. En tilsvarende stor gruppe mener, at mødre bør blive i Syrien”.

”Det er slet ikke rigtigt: To tredjedele af de adspurgte mener, at mødre bør blive i Syrien, enten med eller uden børn. Og så er der lige cirka en tredjedel, der slet ikke nævnes, men det er selvfølgelig helt tilfældigt hvem det er”, konstaterede en læser 31. marts.

En anden læser påpegede, at sidste del af teksten i den første version fastslog, at ”En tilsvarende stor gruppe mener, at mødre bør blive i Syrien.”

”Denne sætning var åbenlyst ukorrekt, idet det fremgår af undersøgelsens egne resultater, at 61% ikke mener, at mødre skal bringes til Danmark”, skrev han i sin klage 3. april, idet han fandt, at artiklen trods ændringen stadig fremstod ”særdeles tendentiøs og meget tæt på fake news”.

Artiklen blev opdateret med en rettelse 7. april 2021, så det nu fremgår, at ”da denne artikel blev publiceret fremgik det af under rubrikken, at ”en tredjedel af de adspurgte af de adspurgte mener, at både børn og mødre skal hentes til Danmark. En tilsvarende stor gruppe mener, at mødre bør blive i Syrien”. Da dette ikke er korrekt, blev underrubrikken morgenen efter rettet til ovenstående, så det nu fremgår, ”at en tredjedel af de adspurgte mener, at både børn og mødre bør hentes til Danmark. En tilsvarende stor gruppe mener, at det kun bør gælde børnene”, lød det i rettelsen på TV2.DK.

### **Afgørende kendelser om ’Plejhjemmene bag facaden’**

Højesteret afsagde 28. september 2021 kendelse i to sager vedrørende dokumentaren ’Plejhjemmene bag facaden’, som blev sendt på TV 2 og TV 2 PLAY i slutningen af juli 2020. Kendelserne gik TV 2 imod, og der er i begge tilfælde tale om endelige afgørelser, som også i andre sager vil kunne få indflydelse på TV 2s og andre mediers arbejdsvilkår ved optagelser til udsendelser med personfølsomt indhold.

I den ene kendelse blev TV 2 af Højesteret pålagt at udlevere råoptagelserne til dokumentaren til brug for politiets efterforskning af, om TV 2, ansatte hos TV 2 eller plejehjems personale har begået strafbare forhold i forbindelse med optagelserne, der blev foretaget med skjult kamera på to plejehjem i efteråret 2019.

I kendelsen hedder det således, at "Højesteret tiltræder efter optagelsernes karakter, at TV 2 med rimelig grund er mistænkt for overtrædelse af straffelovens § 264 a og § 264 d. Der er ikke grundlag for at tilsidesætte anklagemyndighedens vurdering, hvorefter overtrædelserne vil være undergivet offentlig påtale efter retsplejelovens § 727, stk. 2."

§264 a siger, at "den, der uberettiget fotograferer personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder", mens § 264 d handler om "uberettiget" videregivelse af oplysninger eller billeder om "en andens private forhold" eller "billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget en bredere offentlighed".

Med hensyn til de ansatte på de to plejehjem fandt Højesteret, "at det må antages, at de uredigerede optagelser kan have betydning for efterforskningen af plejepersonales mulige overtrædelser af straffelovens §§ 155-157 og autorisationslovens § 75."

Straffelovens §§ 155-157 handler om pligtforsømmelse i offentligt hverv, mens autorisationslovens § 75 fastslår, at "en autoriseret sundhedsperson, der gør sig skyldig i grovere eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed i udøvelsen af sin virksomhed, straffes med bøde eller fængsel i indtil 4 måneder."

TV 2 Danmark A/S har efterfølgende indbragt Højesterets kendelse om udlevering af råoptagelser for Menneskeretsdomstolen i Strasbourg.

I den anden kendelse fastslog Højesteret, at det trods den samfundsmæssige interesse i at afdække kritisable forhold på plejehjem var i strid med lovgivningen, da TV 2 viste en dement ældre kvinde i meget intime situationer i hendes bolig.

"Optagelserne viser hende blandt andet i en lift for eksempel under forsøg på afføring og i en række situationer, der angår hendes intimhygiejne med hensyn til for eksempel bleskift. Desuden indeholder optagelserne følsomme helbredsoplysninger. Højesteret finder herefter, at videregivelsen af optagelserne i tv-udsendelsen har udgjort grove krænkelse af As ret til privatliv, jf. herved også artikel 8 i Menneskerettighedskonventionen", hedder det således i kendelsen.

I sin konklusion fastslår Højesteret, "at det må anses for at have været muligt for TV 2 at belyse kritisable forhold på plejehjem uden at bringe optagelser af A i meget intime situationer i en tv-udsendelse, hvor hendes identitet ikke var skjult."

Det står ikke klart, hvordan kendelsens bemærkning om "at belyse kritisable forhold på plejehjem uden at bringe optagelser af A i meget intime situationer i en tv-udsendelse, hvor hendes identitet ikke var skjult", kan fortolkes i praksis.

En konsekvens af Højesterets to kendelser mod TV 2 viste sig imidlertid allerede 10. oktober, da en tidligere plejehjemsleder fra Fyn via seernes redaktør klagede til TV 2 over dokumentaren 'Det er ikke slut endnu' om

det nordsjællandske plejehjem Dagmarsminde, ”hvor I igen fremstiller en række mennesker svært ramt af demens og i sårbare situationer”, som det hed i klagen.

Den tidligere plejehjemsleder tilføjede, at den nye dokumentar - som handler om et såkaldt mønsterplejehjem med gode forhold for sine beboere - denne gang endda var ”uden den samme væsentlige samfundsmæssige betydning i historien, idet der jo ikke umiddelbart er nogen form for svigt i plejen”, som han skrev.

TV 2s redaktør for programmet svarede i første omgang, at optagelserne i ’Det er ikke slut endnu’ ikke er nær så intime som dem i ’Plejehjemmene bag facaden’, og TV 2 mente derfor godt, at man kunne bringe dem – også efter Højesterets dom.

Redaktøren tilføjede i sit svar, at efter at have været forevist ’Det er ikke slut endnu’ har både Alzheimerforeningen og Ældre Sagen udtrykt, ”at dokumentaren tegner et værdigt portræt af de ældre”.

Ikke desto mindre har den tidligere plejehjemsleder fra Fyn valgt at klage til Pressenævnet, samtidig med at han har indgivet en anmeldelse mod TV 2 til Odense Politi for krænkelse af de dementes privatliv.

TV 2 Danmark A/S har i første omgang afvist, at den tidligere plejehjemsleder kan have retlig interesse, sådan som det er beskrevet i Pressenævnets klagevejledning. Her hedder det, at der er tale om retlig interesse, når klageren direkte eller indirekte er omtalt i en artikel, en tv- eller radioudsendelse eller er afbildet på et fotografi, som er bragt i et medie.

Det fremgår desuden direkte af Pressenævnets klagevejledning, at man ”derfor ikke kan klage som enkeltperson, hvis man alene har en generel faglig eller politisk interesse i det emne, der er omtalt i pressen”, sådan som det er tilfældet i den foreliggende sag.

TV 2 og producenten har understreget over for nævnet, at dokumentaren fra det nordsjællandske plejehjem på intet tidspunkt viser situationer, som er uværdige eller nedværdigende for de pågældende beboere med demens.

Pressenævnet har imidlertid udbedt sig supplerende oplysninger, før man vil tage stilling til, om den tidligere plejehjemsleder fra Fyn alligevel skulle være berettiget til at få behandlet sin klage ved nævnet.

### **Kommunal- og regionsvalg**

Valget til kommunalbestyrelser og regionsråd 16. november 2021 førte til forholdsvis få mails med kritik af dækningen på TV 2s kanaler.

En seer klagede således 17. november over, at TV 2 Nyhederne og NEWS tilsyneladende havde valgt at prioritere de landspolitiske aspekter af valget.

”Det er dagen derpå og hele formiddagen har jeg set dækningen af valget på TV 2, og ligesom på DR fokuserer I stort set udelukkende på Dansk Folkepartis nedtur og de konservatives fremgang”, skrev han og tilføjede, at ”det bliver bare sådan lidt socialpornografisk i længden, når det foregår så ensidigt, for nu er det jo netop et kommunalvalg, så hvorfor er der ikke også indslag fra Lorry med fokus på, hvad valget kommet til at betyde

for København, hvor forskydningerne også er markante og Enhedslistens enorme fremgang vel også fortjener at blive behandlet?"

I mit svar anførte jeg, at TV 2 Nyhederne og NEWS dækkede de store historier med interesse for et bredere publikum.

"Det vil primært sige partiernes op- og nedture samt de spektakulære sager fra udvalgte kommuner som Kolding, Frederiksberg, Bornholm og København for blot at nævne de største sager fra gårsdagens valg.

De regionale stationer – herunder TV 2 Lorry – dækker de enkelte kommuner og regioner mere detaljeret", skrev jeg og tilføjede, at det næppe "er alle TV 2s seere, som interesserer sig for alt, hvad der foregår i Dragør eller Gentofte – ligesom du måske ikke har lyst til i detaljer at følge med i udviklingen i Kerteminde eller Viborg".

En anden seer fik medhold i, at TV 2 burde have oplyst, at tidligere departementschef i Skatteministeriet Peter Loft var kandidat både til Folketinget og til kommunalbestyrelsen i Gentofte for Liberal Alliance, da han medvirkede i et indslag på NEWS.

Det hedder nemlig i TV 2s etiske retningslinjer, at "kilder og medvirkende, der repræsenterer særlige interesser – hvad enten det er politisk, økonomisk eller andet, skal deklareres som sådan. Det gælder også, når de optræder i anden sammenhæng", så det burde selvfølgelig være oplyst.

En læser fik ikke medhold, da han krævede en rettelse, da en valgforsker i en artikel på TV2.DK udtalte, at "det, at mænd sidder på flest af de magtfulde poster i Danmark og fylder mest i politik, er jo netop beviset på, at det ikke handler om kvalifikationer, men om køn."

I mit svar anførte jeg, at udsagnet fra valgforskeren ikke var en faktuel oplysning, men en vurdering.

"Man kan være enig eller uenig med ham i, at mænd – generelt set – på grund af deres "køn" sidder på flere magtfulde poster end kvinder, men udtalelsen ligger efter min opfattelse inden for rammerne af ytringsfriheden", skrev jeg.

Jeg tilføjede, at det hørte med i billedet, at den pågældende forsker ikke udtalte sig som journalist, men som leverandør af en analyse/vurdering, hvor han som fagmand giver udtryk for sin personlige opfattelse.

Det ligger dog uden for rammerne af seernes redaktørs ansvarsområde at tage stilling til krav om rettelse, og for god ordens skyld sendte jeg derfor læserens opfordring og kritik videre til Nyhedsafdelingen.

Mens der således kun landede et beskedent antal klager på mail hos TV 2 og seernes redaktør, fyldte emnet til gengæld en del på TV 2 Nyhedernes sider på Facebook hen over efteråret.

For at sikre, at såkaldt almindelige mennesker også kunne komme til orde i debatten, valgte TV 2 i sommeren 2021 at ændre på nogle grundlæggende indstillinger på siderne, således at Facebook ikke længere rangerer kommentarer til opslag ud fra "mest relevante", men derimod ud fra "nyeste".

Ændringen betyder, at kommentarer fra verificerede brugere som eksempelvis politiske kandidater ikke længere automatisk kommer øverst i kommentar-sporet, hvor de tidligere kunne dominere debatten.

### **Vantro fra Vesten, dårligt sprog og bandeord**

Klager over sprogfejl var også i 2021 et betydeligt klagetema i seernes redaktørs mailboks.

En af årets principielle sager drejede sig om, hvor direkte man skal oversætte fra fremmedsprog som eksempelvis pashto og dari i Afghanistan. Spørgsmålet blev aktuelt i september i forbindelse med et indslag om de amerikanske styrkers ødelæggelse af amerikansk materiel i lufthavnen i Kabul, hvor en repræsentant for Taliban i TV 2s oversættelse udtalte: "At afghanerne er bange for os, skyldes Vestens propaganda".

Indslaget skabte en del debat på TV 2-korrespondent Rasmus Tantholdts side på Facebook, hvor en bruger med udenlandsk baggrund i skarpe vendinger kritiserede oversættelsen.

"Det sidste han siger er, at det skyldes 'de vantros propaganda' og ikke, at det 'skyldes Vestens propaganda'. Så kære Rasmus Tantholdt og TV 2 Nyhederne, lad være med at lægge et filter på en terroristbevægelses retorik", skrev den pågældende, som bad TV 2 om at lade være med "at få det til at fremstå, som om der er begået en forbrydelse", når USA har ødelagt sine egne fly inden afrejsen fra det nu Taliban-kontrollerede Afghanistan.

Oversættelsen i indslaget om de smadrede fly førte også til en klage til seernes redaktør fra en seer, som spurgte, om det var korrekt, at TV 2 havde valgt at oversætte Taliban-soldatens bemærkninger om "de vantro" til "de vestlige".

"Hvis dette er korrekt, synes jeg virkelig, at I har et stort problem, som bør rettes hurtigt muligt", hed det i klagen.

Sagen førte til en længere intern diskussion med TV 2 Nyhederne, hvor jeg argumenterede for, at Pressenævnets grundlæggende regel om, at mediernes opgave er at bringe "korrekt og hurtig information", så vidt muligt også bør gælde i forhold til oversættelser.

Min holdning er, at hvis eksempelvis en repræsentant for Taliban omtaler andre som "vantro", så vil jeg også finde det rimeligt at citere det ret præcist, da det er sagt af en person fra en bevægelse, "der formodes at se verden blandt andet ud fra et religiøst udgangspunkt", som jeg skrev i en intern mail.

Efter min opfattelse var der tale om et principielt spørgsmål, som i dansk kontekst er stærkt politiseret, og jeg fandt derfor, at TV 2 Nyhederne i første led måtte svare den pågældende klager om, hvorfor TV 2 valgte at skrive "Vesten", selv om der blev sagt "de vantro".

I svaret fra TV 2 Nyhederne hed det, at det generelt gælder for tekstning af TV-nyheder, at det falder inden for genren "kommunikativ oversættelse", hvor man blandt andet på grund af den begrænsede plads oversætter meningen i stedet for ordene samt kondenserer komplicerede sætninger til enklere ord.

"Det står i modsætning til genren semantisk oversættelse, hvor alle sproglige træk bevares, for eksempel som i en oversættelse af en bog", hed det i svaret fra TV 2 Nyhederne.

”Tolkenes vurdering er, at når Taliban-repræsentanten taler om de vantro, henviser han underforstået til de vantro i Vesten, hvilket i den kultur er en normal måde at omtale vestlige mennesker på. De vantro kan også henviser til lokale skeptikere eller frafaldne, men det er der ikke tale om her. Den kommunikative oversættelse hæfter sig derfor ved at få den korrekte gruppe mennesker anført, hvilket er Vesten”, hed det i svaret fra TV 2 Nyhederne.

Klageren er ikke efterfølgende vendt tilbage til seernes redaktør, sådan som proceduren ellers giver mulighed for.

Andre sprogklager i årets løb drejede sig blandt andet om brug af, hvad de pågældende seere opfattede som værdiladede ord.

Det skete blandt andet, da statsminister Mette Frederiksen i TV 2 Nyhedernes referat ”udeblev” fra et EU-topmøde, selv om hun havde meldt afbud, da en vært på Go’ aften Danmark omtalte mundbind som ”de her sataner”, og da Inger Støjberg blev ”smidt ud” af Folketinget efter dommen i Rigsretten.

Min grundlæggende holdning i den type sager er, at der er stor forskel på, hvordan vi hver især bruger sproget, men at man altid nøje skal overveje, hvordan man formulerer sig, da det kan opfattes anderledes af modtagerne.

Stave- og slåfejl er et fast tilbagevendende tema, og det førte i maj til en henvendelse fra to unge mænd, som havde samlet ikke færre end 20 eksempler på dårligt sprog.

”Set i en tid hvor ’fake news’, og generel troværdighed på internettet er mere vigtigt end nogensinde før, føler vi, der er noget vi bør gøre jer opmærksomme på. Jeres artikler er sprængfyldte med stave- og grammatiske fejl til et punkt, hvor man ofte tager sig selv til hovedet og tænker, ”hvordan kan et af landets største og (i vores øjne, i hvert fald endnu) mest troværdige medier ikke opdage det her”, skrev ”Sune og Søren”.

De tilføjede, at de havde samlet nogle af de værste stavefejl, grammatiske ukorrektheder, forkerte oversættelser eller fejl-omregninger på valuta sammen i screenshots, som alle var taget fra LIVE-feed eller artikler, der var tilgået direkte fra forsiden af TV2.DK.

”Ovenstående er ikke et forsøg på at lave mudderkast eller være ”utilfredse kunder”, men en oprigtig besked til jer om, at dette måske er et punkt, I bør have mere fokus på, så I fremover kan blive ved med at være et lige så troværdigt medie som I er nu”, skrev de i deres mail, som jeg med tak for den konstruktive henvendelse sendte videre til redaktionen på TV2.DK.

Den nye omikron-variant har også givet anledning til flere henvendelser fra seere, som gerne vil give deres besyv med om, hvordan det rettelig bør udtales.

Bandeord og kraftudtryk – også i familieprogrammer som ’Vild med dans’ og ’X Factor’ er et andet fast tema for klager.

Blandt de mere venlige henvendelser var et forslag fra en far til tre teenagere om at erstatte amerikanske udtryk som "shit og "fuck" med danske ord som "ærgeligt" og "pokkers" for at modvirke det, han kaldte "proletariseringen af sproget".

En anden seer opfordrede TV 2 til at indføre en "bandekasse" for at gøre opmærksom på, at "sproget bliver misbrugt, når deltagere bander".

"Bare en ide, så sproget er i orden", skrev hun og rundede af med en smiley.

## **2. Pressenævnskendelser vedrørende TV 2**

Pressenævnet traf i 2021 afgørelse i otte sager mod TV 2. I en sag udtalte nævnet kritik af TV 2, mens de resterende syv sager endte uden kritik. Derudover afviste Pressenævnet at behandle to sager. Den ene fordi fristen for indgivelse af klage var overskredet, mens den anden blev afvist på grund af manglende retlig interesse.

Der er således tale om en stigning i forhold til 2020, hvor Pressenævnet traf afgørelse i fem sager mod TV 2, som alle endte uden kritik.

2019: Fem sager, hvoraf to endte med kritik, og de tre resterende endte uden kritik.

2018: Fire sager, hvoraf der i en sag blev udtalt kritik, mens tre andre sager endte uden kritik.

2017: Otte sager, heraf udløste to kritik, mens seks endte uden kritik.

Pressenævnet afsagde i 2021 kendelse i disse otte sager:

### **Artikel om forsøg på mordbrand skal afindekseres**

En tidligere sygeplejerske klagede til Pressenævnet over, at TV 2 og flere andre medier ikke ville slette, anonymisere eller afindekserer en række artikler fra november 2005.

Artiklerne omtalte alle en straffesag fra samme år, hvor kvinden var blevet idømt otte års fængsel for i forbindelse med sit arbejde som sygeplejerske at have franarret en 88-årig patient 500.000 kr. og for at have forsøgt at dræbe patienten ved ildspåsættelse af dennes hjem. Kvinden fik med dommen endvidere forbud mod at udøve hverv som sygeplejerske.

Et flertal i Pressenævnet fandt i kendelsen 12. oktober 2021 ikke anledning til at udtale kritik af TV 2 og de øvrige medier for ikke at slette eller anonymisere artiklerne, men fandt imidlertid efter en samlet vurdering, at det ville have været rimeligt at hindre tilgængeligheden ved at foretage afindeksering af artiklerne.

Nævnets flertal lagde vægt på, at der var gået 16 år, siden der faldt dom i sagen, at kvinden ikke indtog en fremtrædende stilling i samfundet, og at hun ikke var en offentlig person.

Et enkelt medlem af nævnet afgav dissens og fandt på baggrund af sagens karakter og alvor ikke anledning til at kritisere TV 2 og de øvrige medier, som var omfattet af Pressenævnets kendelse, da de alle har afvist sygeplejerskens krav om at få slettet eller anonymiseret de gamle artikler.

TV 2 Danmark A/S, Nordjyske, Morgenavisen Jyllands-Posten, DR, Kristeligt Dagblad og Fyens Stiftstidende har derfor i januar 2022 i fællesskab anmodet Pressenævnet om at genoptage de seks sager til fornyet behandling.

### **Konspirationsteorier måtte gerne omtales**

I en artikel bragt på TV2.DK i august 2020 omtalte TV 2 kritik rettet mod en kendt influencer, som på de sociale medier havde delt konspirationsteorier vedrørende coronavaccinen.

I artiklen blev der nævnt andre eksempler på tilfælde, hvor offentlige personer havde modtaget kritik for opslag, de havde delt på sociale medier.

Et af eksemplerne vedrørte en læge, som havde udtalt sig kritisk omkring regeringens håndtering af coronavirussen.

Lægen klagede til Pressenævnet over at være blevet associeret med de konspirationsteorier, der blev omtalt i artiklen.

Pressenævnet fastslog i kendelsen 9. februar 2021, at TV 2 havde handlet inden for mediets redigeringsret ved at vælge at omtale lægen i artiklen. Da det samtidig fremstod klart, at lægen ikke havde delt konspirationsteorier, udtalte nævnet ikke kritik.

### **Ingen kritik af indslag om vanvidskørsel**

TV 2 bragte 12. april 2020 et nyhedsindslag og en artikel om vanvidskørsel og vanvidsbilisme, herunder regeringens udspil om bekæmpelse af vanvidskørsel.

I den forbindelse omtalte TV 2, at en 60-årig mand, som var dømt for blandt andet spirituskørsel og fik frataget sit kørekort, fortsat kørte rundt i det lokale villakvarter uden kørekort. Manden klagede til Pressenævnet blandt andet over, at det var ukorrekt, at han blev koblet til vanvidskørsel og dermed blev omtalt som en vanvidsbilist.

Nævnet fandt ikke grundlag for at udtale kritik.

Nævnet lagde i sin afgørelse 11. maj 2021 blandt andet vægt på, at mandens synspunkter var gengivet tilstrækkeligt i nyhedsindslaget og artiklen, herunder hans oplysninger om, at han uretmæssigt fik frataget sit kørekort, at han aldrig har kørt spirituskørsel, og at han altid drikker, når han bliver stoppet af politiet, ligesom det i artiklen korrekt var gengivet, at han var dømt for en række færdselsforseelser.

### **Ingen kritik af udsendelse om påstået voldtægt**

TV 2 bragte i juni 2020 en udsendelse om debatten og de deraf følgende konsekvenser efter byrettens afgørelse i en retssag, hvor den tiltalte mand var frifundet for voldtægt. Udsendelsen indeholdt blandt andet interviewoptagelser af parterne i sagen, herunder også et konfrontationsinterview mellem dem.

Forud for offentliggørelsen af udsendelsen meddelte anmelderen i sagen over for TV 2, at hun ønskede at trække sit samtykke til medvirken tilbage, hvilket TV 2 ikke imødekom.

Anmelderen klagede til Pressenævnet blandt andet over, at TV 2 undlod at efterkomme hendes ønske om at tilbagekalde sit samtykke.

Nævnet fandt i sin kendelse 22. juni 2021 ikke grundlag for at udtale kritik.

Nævnet lagde blandt andet vægt på, at TV 2 i tilstrækkeligt omfang havde gjort anmelderen opmærksom på, hvad udsendelsen ville omhandle, herunder udsendelsens vinkel, at udsendelsens indhold stemte overens med, hvad der var stillet hende i udsigt, og at præmissen for udsendelsen således efter nævnets opfattelse ikke ændrede sig undervejs.

### **Medarbejder blev tilstrækkeligt sløret i dokumentar fra plejehjem**

En plejehjemsmedarbejder klagede til Pressenævnet over at være vist på skjulte optagelser, der indgik i TV 2s dokumentarudsendelse "Plejehjemmene bag facaden", som blev sendt på TV 2 og TV 2 PLAY i juli 2020.

Der blev i udsendelsen rejst kritik af den kommunale ældrepleje bl.a. på baggrund af de skjulte optagelser, som medarbejderen medvirkede i, og hun klagede til Pressenævnet over, at hun ikke var blevet tilstrækkeligt sløret på de optagelser, som blev vist i udsendelsen.

Medarbejderen oplyste, at hun var blevet genkendt i udsendelsen af venner, kolleger, naboer og familie, og at hun havde modtaget chikanerende beskeder efter udsendelsen.

Pressenævnet fandt i sin kendelse 16. september 2021, at TV 2 havde foretaget en tilstrækkelig sløring af medarbejderen på de viste optagelser. Nævnet lagde bl.a. vægt på, at medarbejderens stemme og ansigt var sløret, og at hun derfor ikke fremstod identificerbar for en bredere kreds, medmindre man i forvejen havde kendskab til medarbejderne på det omtalte plejecenter.

### **Brug af eksperters vurderinger var i orden**

TV 2 bragte 16. december 2020 artiklen "Nye problemer med beton i kritiseret højhus" på TV2.DK.

Entreprenøren klagede over, at artiklen indeholdt urigtige fortolkninger og redigerede citater, der var vinklet på en sådan måde, at det ikke gav et retvisende billede af en eventuel nedstyrtningsfare.

Pressenævnet fandt i sin kendelse 18. november 2021, at vinklingen lå inden for redaktørens redigeringsret, og at det var gengivet i artiklen, hvor informationerne kom fra, ligesom selskabet var blevet forelagt kritikken og kommet til orde i artiklen.

### **Ingen kritik i sag om bortført barn**

TV 2 offentliggjorde 20. april 2021 udsendelsen "Gravegruppen: 'Falsk rugemor' forsvundet", som blev bragt på TV 2 PLAY. Udsendelsen handlede om en kvindes bortførelse af sin søn kort tid efter, at hun blev dømt for som rugemor at have bedraget tre par.

Kvinden klagede til Pressenævnet over, at udsendelsen indeholdt tilkendegivelser fra TV 2s journalister, som ikke var objektive, samt at TV 2 ikke havde foretaget en effektiv sløring af hendes hus.

Nævnet fandt ikke grundlag for at udtale kritik.

Nævnet lagde i sin afgørelse 18. november 2021 blandt andet vægt på, at de påklagede udsagn klart fremstod som journalisternes vurderinger af kvindens ageren i forbindelse med den omtalte børnebortførelsessag, samt at kvindens husnummer, der umiddelbart ville kunne medføre identificering af hende, var sløret, ligesom oplysninger om husets nærmere placering ikke fremgik.

### **Ingen kritik af udsendelse om konkursfinter**

TV 2 bragte i maj 2021 en udsendelse i Operation X og en efterfølgende artikel på TV2.DK om konkursrådgivning, hvor TV 2s journalist under dække af at være direktør i et nødlidende selskab henvendte sig til en vurderingsmand med henblik på at få foretaget en vurdering af det fiktive selskabs aktiver.

Vurderingsmandens vurdering var væsentligt lavere end gennemsnittet af to forhandleres vurderinger. Den omtalte vurderingsmand klagede til Pressenævnet blandt andet over udsendelsens og artiklens vinkling.

Nævnet fandt ikke grundlag for at udtale kritik. Nævnet lagde blandt andet vægt på, at vurderingsmandens vurdering var gengivet korrekt, og at han fik tilstrækkelig mulighed for at udtale sig om den overordnede kritik vedrørende sin vurderingsrapport, herunder om de forudsætninger, der lå til grund for vurderingen.

### **3. Udsnit af øvrige sager indbragt for seernes redaktør**

Seernes redaktør modtog i 2021 godt 7.100 henvendelser med forespørgsler, kommentarer, klager og kritik via sin officielle mailadresse, og dertil kommer en række henvendelser til min personlige mailadresse.

Seernes redaktør har selv opgjort 59 af årets klage- og kritiksager som værende af mere principiel eller karakteristisk karakter. Der blev givet medhold i 12 sager, delvist medhold i to sager, 42 sager endte uden medhold, mens tre sager endte uden for disse kategorier. Herudover indeholdt fem sager en rettelse, fire sager indeholdt en beklagelse, og i en sag blev lyd niveauerne i en dokumentar redigeret om.

18 sager havde flere end en klager, Jes Dorph-Petersen-sagen havde over 100 og endnu en over 30.

Her følger i kronologisk rækkefølge et udsnit af principielle eller på anden måde karakteristiske sager, som i årets løb blev indbragt for seernes redaktør:

## **Stormen på Kongressen**

En læser klagede i begyndelsen af februar til seernes redaktør over artiklen 'Advokat: Trump vil ikke vidne i rigsretssag', som blev offentliggjort på TV2.DK 4. februar 2021. Læseren fandt, at flere oplysninger i artiklen ikke stemte "overens med tidslinjen for, hvad der skete den 6. januar".

Læseren mente, at det burde have fremgået af artiklen, at "stormen på Kongressen blev indledt, mens Trump stadig talte til sine tilhængere foran Det Hvide Hus."

Samtidig klagede han over artiklens påstand om, at "fem mennesker blev dræbt, heriblandt en politimand."

"Der var reelt kun to personer (politimanden samt en demonstrant), der blev dræbt, mens de resterende tre "blot" omkom eller døde", skrev han i sin klage med henvisning til et opslag på Wikipedia.

I mit svar medgav jeg, at en kvindelig oprører samt en politibetjent blev "dræbt" i urolighederne, mens to af oprørerne/demonstranterne formentlig døde som følge af hjertestop. En femte person døde imidlertid, da vedkommende blev mast ihjel i folkemængden – altså en direkte konsekvens af optøjerne.

Med hensyn til tidsforløbet fastslog jeg til gengæld, at daværende præsident Trump ifølge den tidslinje, som læseren selv henviste til i sin klage, begyndte sin tale ved Det Hvide Hus kl. 12.00.

Først 53 minutter senere brød de første oprørere ifølge samme tidslinje gennem hegnet på den vestlige side af The Capitol. Det var altså efter og ikke før, de havde hørt Trump tale.

"Jeg er derfor ikke enig med dig i, at man ikke kan sige, at de "efterfølgende" stormede Kongressen, da det – som beskrevet i alle rapporter fra dagen – skete både under og i umiddelbar forlængelse af præsidentens tale", skrev jeg i mit svar til læseren.

## **To sager endte med anonymisering**

En kvindelig studerende klagede i 20. februar til seernes redaktør over artiklen 'Eksplodiv stigning i SU-gæld - her er fem gode råd til at håndtere din gæld', da hun følte sig fejlciteret og desuden var utilfreds med at fremstå med fuldt navn.

"I skriver, at jeg har taget SU-lån siden 2017. Jeg fortalte udtrykkeligt i det interview, jeg gav tidligere på dagen, at jeg tager SU-lån, når jeg ikke arbejder", skrev den unge kvinde, som fandt, at hendes udtalelser blev brugt til at "gennemtvinge et narrativ om at alle unge uhæmmet tager lån".

I en tilsvarende sag klagede en ung mand 19. februar 2021 til seernes redaktør over en artikel om skoledrenge og hash, som blev offentliggjort på TV2.DK i 2015.

Den unge mand skrev til seernes redaktør, at han siden udgivelsen havde været ked af artiklen, og at hans vurdering i dag er, at han som 15-årig ikke var i stand til at vurdere konsekvenserne af at medvirke i interviewet. Han bad derfor om, at den kunne fjernes fra nettet, så den ikke kommer frem i forbindelse med Google-søgninger på hans navn.

"Jeg håber, I kan se min side af denne sag og forstår, at man som 15-årig folkeskoledreng skal tages særligt hensyn til, når man interviewes i forbindelse med emner som hash", skrev han til seernes redaktør.

TV 2 sletter i henhold til stationens etiske retningslinjer som hovedregel ikke materiale, der har været udsendt, hvad enten det er på tv eller nettet.

I Pressenævnets 'Vejledende regler for god presseskik' hedder det imidlertid, at "meddelelser offentliggjort i digitale medier vil ofte være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt".

I begge sager valgte TV 2 Nyhederne derfor at anonymisere de pågældende klagere, så de ikke kan identificeres med deres navn i den anførte sammenhæng ved en søgning på nettet.

### **Samuel Patys morder var islamist**

En læser klagede 9. marts til seernes redaktør og TV 2s administrerende direktør over artiklen "Teenagepige løj for sin far om bortvisning – ti dage efter blev læreren halshugget" om drabet på den franske skolelærer Samuel Paty, idet han så den som endnu et eksempel på, "hvordan medier ses uhensigtsmæssigt sammenkæde terrorisme sammen med religion, og hvor terrorisme fremstilles, som var det en form for religionsdyrkelse".

"Jeg finder det stærkt kritisabelt, at terroristen i artiklen beskrives som "en islamisk terrorist", da journalisten næppe ville have fremhævet andre religioner som islam, og muslimer bliver fremhævet i denne artikel. Det er min formodning, at journalisten ikke ville have beskrevet en terrorist som en kristen, buddhistisk, jødisk eller ateistisk terrorist", hed det i klagen.

Klageren tilføjede, at terrorisme er en "forfærdelig gerning", og at "ingen religion prædiker terror eller har terrorisme som en del af dens religionsdyrkelse", som han skrev – med tilføjelsen, at beskrivelsen af muslimer/islam bør ikke anvendes som et socialt stigma eller et politisk forsøg på yderligere at opdele i befolkningen i et "os og dem".

I mit svar fastslog jeg, at mediernes opgave er at bringe faktisk korrekte oplysninger til offentligheden, sådan som det fremgår af Pressenævnets 'Vejledende regler for god presseskik' og TV 2s etiske retningslinjer.

Samtidig anførte jeg, at der under efterforskningen i Frankrig mod den 18-årige tjetjenske gerningsmand blev fremlagt dokumentation for, at han umiddelbart efter drabet på Samuel Paty havde offentliggjort et opslag på Twitter, hvor han oplyste, at drabet var sket "i Allahs navn", fordi den dræbte – efter gerningsmandens opfattelse – havde "nedgjort Muhammed".

Inden drabet var gerningsmanden flere gange i kontakt med jihadister i Idlib-provinsen i Syrien.

Ifølge den franske anklagemyndighed har vidner endvidere forklaret, at gerningsmanden under drabet råbte "Allahu Akbar", lige som han ifølge vidneforklaringer havde forklaret, at Paty skulle ydmyges på grund af Muhammed-tegningerne. Drabsmanden blev selv skudt og dræbt af politiet ganske kort efter.

”Motivet er væsentligt i kriminalitet, og det er efter min opfattelse faktisk korrekt at betegne Samuel Paty som offer for en islamisk terrorists gerning. Det gælder også, selv om der var tale om en forskruet udlægning af religionen”, skrev jeg i mit svar og tilføjede, at ”det samme ville have gjort sig gældende, hvis en gerningsmand havde brugt en anden religion som påskud for et terrorangreb”.

I en replik dagen efter skrev læseren, at han ikke anfægtede mediernes opgave med at viderebringe faktisk korrekte oplysninger til offentligheden, idet han faktisk anerkender og ”er henrykt over, at vi i Danmark har mange troværdige medier, der netop løfter den vigtige samfundsrolle i form af at viderebringe faktisk korrekte oplysninger til almenheden”.

Han anfægtede heller ikke terroristens religiøse baggrund eller motiv, men fandt blot, at formuleringen ”islamisk terrorist” var ”stigmatiserende overfor muslimer, da det næppe vil ses at en terrorist beskrives som for eksempel en ”kristen terrorist”.

I mit endelige svar henviste jeg til en række sager, hvor danske medier har omtalt gerningsmænd til angreb på abortklinikker i USA som ”kristne fundamentalister” og ”kristne, hvide ekstremister”, lige som dagbladet Information har omtalt attentater af den karakter som ”Bibelbæltets angreb mod amerikanske kvinders ret til abort.” Jeg henviste også til den norske terrorist Anders Behring Breivik, som i danske medier blev omtalt som ”højreekstremist”.

Samtidig understregede jeg, at personligt godt forstod hans bekymring, men at det efter min opfattelse er afgørende, at man i journalistisk formidling fremlægger faktisk korrekte oplysninger. Også når det handler om følsomme spørgsmål.

### **Blokeret på TV 2s sider på Facebook**

En deltager i debatten på TV 2s sider på Facebook klagede 18. maj til seernes redaktør, efter at TV 2s moderatører havde afvist at ophæve hans blokering.

I deres svar oplyste TV 2s moderatører, at han var udelukket på baggrund af sit brugernavn, som var i strid med TV 2s retningslinjer for god online-debat, som kan ses på Facebooksiden og på [goddebat.tv2.dk](http://goddebat.tv2.dk).

”Dit nuværende brugernavn lever ikke op til kravet om, at vores brugere, hvis de ønsker at deltage i debatten, skal anvende en ”personlig profil, hvor fornavn og efternavn fremgår”, skrev moderatørerne, som tilføjede, at ”denne husregel tjener til at undgå falske profiler og alias-profiler, som vi desværre har erfaret ofte afsporer eller mudrer debatten”.

En blokering gælder som udgangspunkt i tre måneder og kan ophæves, hvis man sender en mail til TV 2s moderatører om, at man er indforstået med TV 2s retningslinjer og eksempelvis ændrer sit brugernavn.

Klageren fandt, at det var ”den sygeste undskyldning” han nogensinde havde hørt og klagede derefter til seernes redaktør, idet han fandt, at TV 2 havde ”sat fiktive regler op for moderering af kommentarer og profiler, der går imod jeres venstreorienterede linje”.

”Kan I venligst få hævet blokeringen, inden jeg bringer sagen videre på de sociale medier”, hed det i hans klage.

I mit svar understregede jeg, at det tydeligt fremgår af TV 2s regler for god debat, at hvis man vil debattere på TV 2s sider på Facebook, så skal man skrive med sin egen personlige profil, ”hvor fornavn og efternavn fremgår”. Man skal endvidere selv kunne verificere, at man er den, man udgiver sig for at være, og dertil skal man overholde reglerne for god debattone.

”Det er regler, der gælder ens for alle – både venstre- og højreorienterede – så du har selv nøglen til at få hævet blokeringen”, skrev jeg i mit svar.

### **Christian Eriksens kollaps i Parken**

Flere seere klagede i juni over, at TV 2 i Nyhederne og på NEWS viste billeder af landsholdets anfører Simon Kjær, da denne trøstede Christian Eriksens kæreste Sabrina Kvist Jensen, efter at Eriksen faldt om med et hjertetilfælde under EM-landskampen mod Finland.

”Først og fremmest, tak for at I og DR ikke har vist unødvendige billeder af det frygtelige, der skete med Eriksen i går. Det har vi snakket meget om herhjemme”, skrev en seer 13. juni, idet hun til gengæld fandt det unødvendigt at vise billedet af Christian Eriksens grædende kæreste.

”Respekter, at hun lige der oplever de værste minutter i sit liv. Bare fordi andre slibrige nyhedsmedier gør det, så burde I holde jer for gode til det”, hed det i klagen, mens en anden seer kaldte dem ”beskidte billeder, som aldrig burde være taget”.

I mine svar understregede jeg, at billedet af Simon Kjær, som trøstede Christian Eriksens kæreste, blev vist som dokumentation for den alvorlige situation i forbindelse med landskampen mellem Danmark og Finland. Af hensyn til den unge kvinde valgte TV 2 et billede, hvor man ikke kan se hendes ansigt.

Samtidig anførte jeg, at selv om det fremgår af såvel de 'Vejledende regler for god presseskik' som TV 2s etiske retningslinjer, at ofre og pårørende for forbrydelser og ulykker skal vises det størst mulige hensyn, så hørte det med i afvejningen af hensyn, at Christian Eriksens hjertestop fandt sted midt i en landskamp, som blev transmitteret direkte på landsdækkende tv.

”Der var således tale om en situation, som påkaldte sig stor offentlig interesse, og jeg finder på den baggrund ikke anledning til kritik af billedvalget”, skrev jeg.

### **Kvindeligt par i 'Vild med dans'**

Flere seere klagede til seernes redaktør, da TV 2 30. august offentliggjorde, at sanger og sangskriver Freja Kirk og den professionelle danser Claudia Rex skulle være det første kvindelige par nogensinde i den danske udgave af 'Vild med dans'.

”Det vil ingen ende tage. TV 2 ødelægger tv. Ved ikke hvorfor I ikke har mere fantasi. Det er snart for meget. Godt der er andre kanaler”, skrev en mandlig seer 30. august.

En kvindelig seer skrev i oktober, at hun havde læst i BT, at 'Vild med dans' havde lavere seertal end de foregående år, og efter hendes opfattelse var forklaringen den enkle, at "i år er det to piger, der danser sammen". Seeren fandt det "lige så stygt" som året før, da to mænd dansede sammen.

"At de så også vandt, var forfærdeligt", hed det i klagen, inden seeren rundede af med en bemærkning om, at "når I bliver normale seriøse igen, kan det være, I er heldige, at vores husstand vender tilbage".

I mine svar understregede jeg, at TV 2 i henhold til sin public service-tilladelse i det samlede programudbud skal "tilbyde en bred samfundsmæssig dækning af Danmark og således afspejle den mangfoldighed af kultur, livsopfattelse og levevilkår, der er i de forskellige dele af landet".

"Homoseksuelle er som alle andre en del af samfundet og indgår på lige fod med enhver anden borger i Danmark, og der er derfor ikke noget i vejen med for eksempel at lade mænd dans med mænd og kvinder med kvinder i et program som 'Vild med dans'", skrev jeg og tilføjede, at det netop var et redaktionelt valg, som er med til at afspejle den mangfoldighed af "kultur, livsopfattelse og levevilkår", der er i Danmark.

"Det kan derfor også ske i kommende sæsoner af 'Vild med dans', og det er ikke noget, jeg finder hverken grundlag eller anledning for at kritisere", hed det i mit svar til klagerne.

#### **Kaffegrossist beskyldt for at være nazist**

Kaffefirmaet BKI samt en af TV 2 FRI's seere klagede i begyndelsen af oktober til TV 2 og seernes redaktør, efter at en ekspert i udsendelsen 'Hvem byder bedst' udtalte, at "Christgau, han var nazist". Programmet blev sendt på TV 2 FRI 2. august 2021 samt på TV 2 PLAY frem til 7. oktober 2021.

Den skarpe bemærkning faldt i forbindelse med vurderingen af en ældre kaffedåse, da eksperten fra TV 2 FRI fortalte, at BKI købte Christgau Kaffe i årene efter krigens afslutning i 1945, men ikke kunne bruge firmanavnet, fordi BKI vidste, at brandet "Christgau" var belastet af fortiden.

Det var faktisk forkert, da BKI først overtog Christgau i forbindelse med opkøb af andre kafferisterier i 1998. Værre var det dog, at TV 2 FRI ikke havde dækning for ekspertens påstand om, at "Christgau, han var nazist", selv om det i udsendelsen ikke stod klart, hvilken Christgau, der var tale om.

Stifteren af Christgau Kaffe, konsul Edward August Christgau, døde som 61-årig den 14. januar 1937.

Hans søn Gustav Christgau, som drev firmaet videre under 2. Verdenskrig, blev i en alder af 44 år offer for et clearingmord den 20. februar 1945, da medlemmer af den nazistiske Peter-gruppe opsøgte og skød ham i hans hjem i Odense.

Nazisternes clearingmord var hævn for danske modstandsfolks drab på tyske soldater og danske kollaboratører og stikkere.

I svaret til de to klagere valgte TV 2 FRI at beklage fejlen, ligesom man i forbindelse med sagen valgte at fjerne klippet med udtalelsen fra den pågældende udsendelse.

Samtidig valgte TV 2 FRI at offentliggøre en rettelse på seernes redaktørs side for 'Fejl og rettelser', hvor det blev præciseret, at TV 2 mener, at det var en fejl ikke at faktatjekke de informationer, som fremkom i programmet.

"Udsagn af den karakter bør efterprøves. Programmet levede dermed ikke op til TV 2s vanlige kvalitets- og faktakontrol", hed det således i beklagelsen på seernes redaktørs side.

### **Bedre lyd på 'Et liv som dronning'**

Flere seere klagede i december til seernes redaktør over det, en af klagerne kaldte "underlægningsstøj" i dokumentarserien 'Et liv som dronning', der blev sendt på TV 2 som optakt til dronningens 50-års regentjubilæum 14. januar 2022.

"Vi mennesker, der ser jeres udsendelser, be'r til, at i de næste udsendelser med Dronningen har I fjernet baggrundsstøjen. Men lad det gælde alle udsendelser, inklusive jeres bombastiske opstartskugle på Nyhederne. Jeg må skrue ned for lyden hver gang, der sendes en kugle rundt", hed det i klagen med en tilføjelse om, at klageren var "overbevist om, at Hendes Majestæt Dronning Margrethe heller ikke synes om dette!"

I mine svar til klagerne understregede jeg, at underlægningsmusik og lydeffekter er dramaturgiske virkemidler, som er med til at lægge en særlig stemning i film samt dokumentar- og underholdningsudsendelser, men at TV 2 som led i stationens public service-forpligtelser ttv- eller livetekster alle udsendelser på hovedkanalen, når det er teknisk og praktisk muligt.

Jeg er imidlertid som seernes redaktør ikke involveret i produktion af programmer, og jeg tilføjede derfor, at jeg havde orienteret redaktøren på 'Et liv som dronning' om kritikken af lydforholdene.

I sit svar til en af klagerne skrev Henriette Ladegaard, TV 2s redaktør på 'Et liv som dronning', at "det er ikke så tit, at jeg kan svare bekræftende på, om vi har spurgt Dronningen om et program, men i dette særlige tilfælde er svaret faktisk ja. Dronningen har selv set programmerne og har ikke haft noget at bemærke med lyd".

"Men da du ikke er ene om at synes, at lyden i afsnit et var for høj, har vi faktisk gjort noget ved det og bedt producenten om at lægge lyden lidt lavere fremover. Jeg håber, at du kan høre det, når du ser afsnit nummer to", skrev redaktøren, som tilføjede, at man på TV 2 "er glade for at høre fra vores seere".

### **Dronningens nytårstale nummer 50**

Årets sidste klagetema var tæt på at ende som en folkesag, da ikke færre end 35 seere 31. december klagede til TV 2 og seernes redaktør over præsentationen af dronningens nytårstale.

"Jeg ved ikke, hvordan I regner på antal år vedrørende dronningens nytårstale. Da hun blev dronning 14. januar 1972, kan hun kun have holdt 49 med den i år, for Frederik holdt selv nytårstalen 1971, det gjorde Margrethe ikke", skrev en seer og tilføjede, at "1972 plus 50 giver 2022".

"I skal bruge en gammeldags kugleramme. Den virker, når I ikke kan regne i hovedet", hed det i klagen.

I mine svar anførte jeg, at Frederik 9. døde 14. januar 1972, og at dronning Margrethe derfor holdt sin første nytårstale 31. december 1972.

"De første ti taler blev således holdt i: 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980 og 1981. Altså ti taler de første ti år, hvor de traditionen tro blev holdt den 31. december".

"Mønsteret er det samme de følgende fire årtier, fra 1982-1991, 1992-2001, 2002-2011 og endelig fra 2012-2021. Det giver i alt 50 taler. Godt Nytår!", lød min konklusion.

LARS BENNIKE, 20.01.2022

## **Bilag:**

### **Omfang af seerhenvendelser**

I overensstemmelse med bestemmelserne i TV 2s public service-tilladelse om at overvåge TV 2 DANMARK A/S' behandling af henvendelser fra seere har seernes redaktør i samarbejde med TV 2s tekniske afdeling fortsat arbejdet med at foretage en løbende registrering af henvendelser, herunder klager over TV 2 DANMARK A/S' virksomhed. TV 2 håndterer og opbevarer henvendelser i henhold til reglerne i EU's persondataforordning GDPR (General Data Protection Regulation), som trådte i kraft 25. maj 2018.

Hovedparten af alle henvendelser til TV 2 foregår via mails. Ifølge den elektroniske registrering har TV 2 således via de vigtigste offentlige TV 2-mailadresser i 2021 modtaget og kategoriseret 20.452 seerhenvendelser. Det er i forhold til 2020 en nedgang på omkring 1.600 mails. Dertil kommer ansøgninger, som ikke registreres i henhold til persondataforordningen, samt et stort antal pressemeddelelser samt spammails, som ikke længere indgår i registreringen.

Knap 7.200 seere henvendte sig i 2021 direkte til seernes redaktør via den offentlige mailadresse med kritik, klager, spørgsmål og kommentarer til udsendelser og indslag på tv samt artikler på TV2.DK. Det er et fald på cirka 1.000 mails i forhold til 2020. Dertil kommer direkte mails til min personlige mailadresse, ligesom en del seere har henvendt sig pr. telefon eller brev. En række af disse henvendelser er i overensstemmelse med proceduren sendt videre til besvarelse i TV 2s afdelinger, og derefter er nogle af dem vendt tilbage til behandling hos undertegnede. I andre tilfælde er henvendelser stilet direkte til seernes redaktør med anmodning om en vurdering.

Ifølge den elektroniske registrering har TV 2 og seernes redaktør i 2021 modtaget 8.509 mailhenvendelser, som blev registreret som kritik/kommentar. Det er en nedgang på cirka 400 i forhold til året før. 352 henvendelser blev kategoriseret som klager, og her er der tale om en lille stigning i forhold til 2020.

6.161 henvendelser blev kategoriseret som spørgsmål, 3.985 som forslag, 754 henvendelser drejede sig om fejl, 272 henvendelser var i kategorien ros, 230 handlede om dårligt sprog, 51 mails om stavefejl, mens 68 henvendelser indeholdt anmodning om afindeksering eller anonymisering af artikler på TV2.DK. 70 henvendelser er – formentlig af tekniske årsager – ikke kategoriseret.

TV 2 Kundecenter besvarede i årets løb over 183.110 henvendelser, hvilket var en stigning på omkring 11.000 i forhold til 2020.

26 % af disse henvendelser drejede sig om teknisk fejlsøgning/tekniske problemer/opsætning, mens spørgsmål om økonomi tegnede sig for 19,5 %, hjælp til login 13,8 %, generelt/indhold 8,2 %, opsigelse/fastholdelse af abonnement 12,7 %. og øvrige henvendelser 8,7 %.

Chatten i TV 2s kundeservice er blevet meget populær i 2021, hvor åbningstiden på chatte er udvidet. Den er næsten blevet lige så populær som et telefonopkald, så de to henvendelsesformer stort set er på niveau med hinanden. Den samlede kundetilfredshed landede på 83,4%.

TV 2 har i en årrække modereret debatten på sociale medier, og TV 2 Nyhedernes i alt syv sider på Facebook og Instagram modtog i 2021 cirka 5,5 millioner kommentarer, hvilket er en stigning på lidt under 3 % i forhold til 2020.

Moderationsholdet består for øjeblikket af otte moderatører, som via et omfattende oplæringsforløb bliver trænet i at afkode og vurdere tonen og stemningen i et kommentarspor, samt den underliggende betydning i de enkelte kommentarer.

Moderatorerne tog i årets løb aktivt stilling til cirka 750.000 kommentarer, som blev læst og vurderet. I et mindre antal tilfælde blev kommentarer slettet, lige som enkelte debattører blev blokeret i en periode for overtrædelse af debatreglerne.